

ZIEMIA ŁÓDZKA

TYGODNIK INFORMACYJNO-SPOŁECZNY.

Z MIASTA i OKOLICY.

OBOWIĄZEK RODZICIELSKI.

Obecnie kończy się rok szkolny i zaczynają się wakacje. Kierownicy szkół wielkiej liczbie młodzieży wydają świadectwa z ukończenia szkół powszechnych udziałowych i średnich zakładów naukowych. Wielu z młodzieży już uprzednio mają przygotowany zawód i miejsce dalszego wykształcenia. Niestety, nie wszyscy zaciągają się do armii pracy, a raczej pod różnymi pozorami oddają się bezczynności. Rodzice, którzy popierają taki stan sprawy, albo wprost wmawiają dzieciom swym choćby czasową słabość i niezdolność do pracy, nie tylko szkodzą sobie i dzieciom swym, ale sprzeniewierzają się narodowi. Uciekinierzy ci zasilać będą bowiem zastępy niewykwalifikowanych przygodnych i źle płatnych robotników, ludzi nieszczęśliwych, niezadowolonych, często aferzystów i kryminalistów, którzy kiedyś złożyć będą rodzicom swym za ich słabość.

Wszakże Polsce trzeba we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego pracowników zdolnych i wykwalifikowanych. Obecne trudne stosunki gospodarcze nie powinny odstraszać. Zmiana ich nastąpić musi, a wtenczas i dla narobku otworzy się szersze pole działania.

Rodzice, nie marnujcie drogiej młodości dzieci waszych. Niech w żadnym razie nie tępię umysł i zdolności dziecka waszego na bezowocnym waleśaniu się, na wizytach odpoczynkowych u krewnych. Nie łakomcie się doraźnym zarobkiem dziecka, ale dajcie mu zawód w rękę, to najlepszy kapitał — spuścizna. Każdy stracony tydzień potęguje goręć łez waszych, które wylejecie, gdy po niewczasie namyślicie się i szukać będziecie umieszczenia dziecka w zawodzie lub w szkole zawodowej, a tam wam oświadczą, że za późno.

Prowadźcie więc dzieci wasze ze szkoły ogólnokształcącej do praktyki zawodowej, albo do szkoły zawodowej, odpowiadającej zdolnościom i upodobaniom synów i córek waszych. Szkoły te nie są drogie i niedługie, a przygotowują do zawodu (handlowe, techniczne, rzemieślnicze, rolnicze, ogrodnicze i t. d.) Oddając je do rzemiosła lub handlu zapewnijcie się, że nie tylko przygotowują dzieci wasze praktycznie, ale posyłać je będą do szkoły dokształcającej zawodowej.

J. L.

75-letni jubileusz.

Cechu mistrzów tokarzy w Łodzi.

W obecnych czasach przełomu ekonomicznego, z mroku tysiącznych projektów, **praca** wyłania się jako dzwignia całego społeczeństwa.

Człowiek oddany pracy sumiennej i uczciwej musi spotkać się z uznaniem, a każda organizacja, mająca na celu obronę ludzi pracy, istnieć może długie lata.

Cechy rzemieślnicze najlepszym są tego dowodem. Bez względu na wiele przestarzałych przepisów, cechy istnieją i cieszą się uznaniem w społeczeństwie.

W tych dniach cech mistrzów tokarzy, założony w roku 1851 przez 12 tokarzy, obchodził uroczystość 75-letni jubileusz.

Cech mistrzów tokarzy gromadzi pod swoim sztandarem 151 majstrów i 457 czeladników.

W ciągu zaś 75 letniego istnienia wyzwolił 600 uczniów.

Po nabożeństwie odprawio-

nym w kościele św. Krzyża, uczestnicy uroczystości zebrał się w Resursie Rzemieślniczej na posiedzenie.

Na przewodniczącego powołano p. dyr. Wilczyńskiego — prezesa Resursy Rzemieślniczej na asseorów pp.: Kopczyńskiego i Majewskiego.

Sekretarzem p. Jaguś.

Po odczytaniu przez prezesa Kadyńskiego sprawozdania z działalności cechu wygłoszono szereg przemówień okolicznościowych.

Najpierw przemawiał p. dyr. Wolczyński w im. Rady Miejskiej, następnie p. ławnik Adamski w im. Magistratu m. Łodzi, p. prezes Szwankowski w imieniu Resursy i cały szereg mówców w imieniu reprezentowanych przez siebie cechów.

W czasie przemówień podnoszono zasługi mistrzów Tokarzy, którzy w ciągu 75 — letniego

istnienia swego cechu świecili przykładem innym zawodom i w najcięższych dla ojczyzny czasach w r. 1914 — 1915 brali b. czynny udział w pracach komitetów obywatelskich, niosących pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom miasta.

Po południu odbyło się uroczyste przyjęcie uczestników zjazdu w „Tiwoli”.

Zaznaczyć należy, że rzemieślnik polski umie oceniać ludzi zasługi i wyrażać swoją wdzięczność tym, którzy o ludziach pracy nie zapominają. Jednym z takich świetlanych postaci miasta Łodzi był s. p. W. Czajkowski redaktor Rozwoju. Jak owocną była praca tego wielkiego krzewiciela oświaty wśród rzemieślników najlepszym dowodem były wyrazy głębokiej czci okazane dla pamięci zmarłego Redaktora przez zebranych.

Na zebraniu uczestnicy uroczystości omawiali szereg spraw zawodowych i obywatelskich.

Budowa domów dla urzędników komunalnych.

Pod przewodnictwem prezesa związku urzędników miejskich m. Łodzi, p. W. Muszyńskiego odbyło się zebranie ogółu pracowników miejskich.

Zebranie to miało charakter informacyjny i poświęcone było sprawie przystąpienia do budowy domów mieszkalnych dla urzędników komunalnych.

Sprawozdanie z dotychczasowej działalności komitetu organizacyjnego spółdzielni budowlanej złożył dyrektor zarządu głównego p. J. Zalewski. Ze sprawozdania tego wynika, że spółdzielnia budowlana urzędników miejskich otrzymała od zarządu miasta 3 morgi gruntu położonego między ulicami Za-

gajnikową, Tkacką i Mostową.

W dalszym ciągu obrad przedstawiono szkice projektowanych domków, opracowanych przez p. inż. Rajtera. Opracowano również i regulaminy dla członków spółdzielni budowlanej.

Po wyczerpującej dyskusji, w której głos zabierali kolejno pp. Rzewski, Barczewski, Muszyński, Purlal i inni, postanowiono zwołać w najbliższym czasie jeszcze jedno posiedzenie informacyjne, na którym zarząd związku przedłoży ostateczne kosztorysy i wnioski, dotyczące realizacji projektu budowy domków mieszkalnych dla urzędników miejskich.

Towary łódzkie utonęły na japońskim okręcie w drodze z Hamburga do Chin.

Donoszą z Hamburga, że okręt japoński „Absu Maru”, który odpłynął 17 bm. do Chin, zatonął na skutek natknięcia się na skałę podwodną. Ładunek okrętu składał się z 500 ton towarów włókienniczych, pochodzących głównie z Łodzi i Bia-

łegostoku. Kontyngent eksportu białostockiego wynosił przeszło 10 proc. ogólnego tonażu, posiadając wartość pół miliona złotych. Strat przemysłowcy białostoccy nie poniosą ze względu na fakt ubezpieczenia uprzednio eksportowanych towarów.

KOLONJE LETNIE.

w Stow. Młodz. katolickiej.

Sekretariat generalny w Łodzi organizuje w bieżącym roku kolonie letnie dla członków „Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej”.

Kolonje dla chłopców w lasach Bratoszewickich pod Strykowem, dla dziewcząt w lasach Tuszyń-

skich. Kolonie rozpoczynają się 10 lipca i trwać będą se zmianami na grupy, przez sześć tygodni. Członkowie za całkowite utrzymanie — wpłacają 5 zł. tygodniowo. Zapisy trwają do 8 lipca.

Pabjanice

Nowy gmach gimnazjum.

Obecnie rozpoczęto roboty przy budowie fundamentu pod gmach żeńskiego gimnazjum państwowego w Pabjanicach.

Na budowę nowego gmachu, ministerstwo robót publicznych przyznało komitetowi budowy 50 tys. zł., przy czem gmach będzie się mieścił przy ulicy

Kościuski. Również pewne sumy na budowę gmachu posiada rada opiekuńcza gimnazjum, która takowe zebrała z urządzonych loterii fantowych, ze sprzedaży cegiełek oraz z różnych ofiar.

Plac pod gimnazjum zaofiarował magistrat bezpłatnie.

Zabudowanie Tuszyńska

Kasa Chorych przystąpiła w bieżącym miesiącu do realizacji zabudowy majątku Kasy Tu-

szyńska. Budowa została już rozpoczęta i część pawilonów pod kolonie letnie przeciwgruźlicze

zostanie wykończona jeszcze w bieżącym roku.

Kasa Chorych zamierza wybudować w Tuszyńku sanatorium dla gruźliczo chorych oraz rekonwalescentów i pawilony pod kolonie letnie.

Plan zabudowy realizowany będzie w przeciągu 3—4-let

Kradzieże.

W d. 17 VI. 26 r. zostali aresztowani: Jachrowicz Mieczysław z Łodzi za kradzież kieszonkową na targu 35 zł. na szkodę Kozakiewicza Józefa z Borszewic gm. Bałucz.

Sażyna Eugenjusza z Łasku — za kradzież burki wartość 12 zł. na szkodę Pietraszka Konstantego z Sieganowa oraz za kradzież 3 kg. agrestu na szkodę Goldberga Chaima z Łasku.

Rosadka Franciszka z Przatowa za kradzież wiadra na szkodę Rogali Lewko z Łasku.

W nocy z 17 na 18 ub. m. o niewiad. godz. we wsi Chocianowice, gm. Widzew, nieznani sprawcy skradli Ciupie Wincentemu wóz lekki, jednokonny, dębowy, w stanie średnim, spód nowy oraz 5 kur, ogólnej wartości 140 zł.

W d. 17 VI. 26 r. na posterunku policji w Sędziejowicach złożono zameldowanie o sprzeniewierzeniu 2118 zł. na szkodę sukcesorów po zmarłym administratorze Sulimierskim przez kierownika młyna w Woli Marzyńskiej, Aleksandra Muryńca.

Dn. 27 na 28/V na szkodę Jana Ratajczyka we wsi Sowiniec, gm. Buczek, niewiadomi sprawcy skradli ryb na sumę około 30 zł.

Rabunki.

13. VI. 26 r. o godz. 1,30 w Zelowie do mieszkania Zolner Marji usiłowano wtargnąć, lecz sprawcy zostali spłoszeni. Jak ustalono dochodzeniem to uczestnikiem w tej sprawie był mąż Marji Zolner Karol Zolner, który od 3 tygodni z nią nie żyje. —

Dn. 11/V w folw. Wola Marzeńska na szkodę kowala Dłużyńskiego Franciszka za pomocą wyrwania okiennicy w kuźni nieznani sprawcy skradli różne narzędzia kowalskie na ogólną sumę 250 zł.

Przegląd Polityczny.

Z SEJMU.

Sejm w d. 26 czerwca dokonał wyboru marszałka i uchwalił prowizorium budżetowe.

Stronnictwo Piasta wysunęło ponownie kandydaturę posła M. Rataja, po uprzednim porozumieniu się z lewicą. Tymczasem stronnictwo chłopskie, zwalczające Piasta, wysunęło kandydaturę Jana Dąbskiego. Stronnictwa narodowe zgłosiły własną kandydaturę w osobie posła St. Głabińskiego. Głosy się rozstrzeliły, dopiero w 3-cim głosowaniu p. M. Rataj otrzymał większość głosów i wybór marszałka sejmu ponownie przyjął.

Dyskusja nad prowizorium budżetowym, które zostało we wszystkich czytaniach uchwalone głosami klubów Ch.N., ChD., P. S. L., N. P. R., Wyzwolenia i P. P. S. miała kilka momentów politycznych ciekawych. Nie brali w niej udziału przedstawiciele Zw. Lud. Nar., Stronnictwa Chłopskiego i Niemców.

Ważnem jest, że stronnictwa polityczne, nawet te stronnictwa, które za budżetem głosowały, zamierzały uczynić to ze względów państwowej konieczności, a nie ze względu na stosunek do rządu.

Ani jedno stronnictwo nie wypowiedziało się wyraźnie za rządem. Nawet ci mówcy, którzy, jak Łypacewicz wypowiadali się za marsz. Piłsudskim odgradzili się od rządu. Nie mniej jednak w ich głosowaniu szczególnie zaś w wystąpieniu posła Dąbskiego silnie było akcentowane rozgoryczenie, że rewolucja nie dała im spodziewanych wyników zniszczenia burżuazji, rządu chłopsko-robotniczego i wyłączenia bez odszkodowania.

Wojewódzki z ironją i goryczą mówił o swym zawodzie. Dąbski dawał do poznania, że jeszcze nie koniec.

Interpelacje z powodu uwięzienia gen. Malczewskiego.

Do Sejmu wniosły nadzwyczaj ostrą interpelację z powodu uwięzienia b. ministra spraw wojсковych gen. Malczewskiego stronnictwa Związek Lud.-Narodowy, Chrześcijańska Demokracja i Stronnictwo Ludowe „Piast”

Min. robót publicznych ma być skasowane.

Rząd zamierza rozwiązać ministerstwo robót publicznych i przydzielić agendy tego ministerstwa do ministerstwa kolei, które znowu miałyby być przemianowane na ministerstwo komunikacji i objęłoby również wydzielanie z ministerstwa przemysłu i handlu generalnej dyrekcji poczt i telegrafów.

Dymisja woj. Bnińskiego.

W Poznaniu rozeszły się pogłoski że woj. Bniński ma być usunięty ze swego stanowiska.

Dzienniki poznańskie z tego powodu ostro atakują rząd.

Działalność Związku Nauczycielskiego.

Prezydium Głównego Związku Nauczycielstwa szkół powszechnych złożyło w Ministerstwie W. R. i O. P. następujący postulat:

„Żądamy cofnięcia zarządzenia p. St. Grabskiego o udziale delegatów Kurji Biskupich rzymsko katolickich na egzaminach maturalnych w seminarjach nauczycielskich”.

Żądanie to umotywowane jest w ten sposób, że w sprawach szkolnych tylko zarząd szkolny ma prawo głosu. — Cóż na to rodzice katoliccy, posyłający dzieci do szkoły? Czy oni też sądzą, iż o wiadomościach religijnych przyszłego wychowawcy ich dzieci ma sądzić urzędnik ateusz lub zdecydowany wróg religii katolickiej? —

Protest przeciw partyjnictwu w szkole.

W gimnazjum im. Czackiego w Warszawie, odbyła się uroczystość rozdania matur abiturjentom. Dowiadujemy się, iż maturzyści tego gimnazjum złożyli podobno do władz szkolnych skargę na niektórych ze swoich nauczycieli, którzy za cietrzewieni polityką partyjną obrażali uczucia narodowe uczniów.

Podczas uroczystości rozdania matur abiturjenci, na znak protestu przeciw szerzeniu partyjnictwa w szkole, demonstracyjnie wobec innych uczniów i zebranych rodziców opuścili salę zebrania w celu zaprotestowania przeciw narzucaniu im idei niezgodnych z ich uczuciami dla Państwa Polskiego.

AGITACJA KOMUNISTYCZNA w Warszawie.

Po wszystkich ulicach miasta rozrzucono ulotki komunistyczne, nawołujące do obalenia obecnego ustroju, rozdania ziemi i fabryk, oraz objęcia władzy przez rządy radzieckie chłopsko-robotnicze. Prócz tego na drutach telefonicznych i telegraficznych pozawieszano kilkanaście transparentów komunistycznych z napisami: Żądamy niezwłocznego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych.

Rozłam w P. P. S.

P. P. S. przechodzi chwile przesilenia. Niektóre elementy niezadowolone z kierunku partii, wydały odezwę do członków P. P. S., w której krytykują działalność kół kierowniczych partji. Jakimi tendencjami powodują się te żywioły dowodzi ustęp odezwę:

„Nie możemy milczeć gdy wodzowie P. P. S. w czasie demonstracji pierwszomajowych mordowali robotników innych przekonań. Niema dla uczciwych pepesowców innej drogi jak zerwać z tą partją“.

Na odezwie figuruje podpis posła Mokrego z Górnego Śląska, wydalonego z P. P. S. Widać w tem wpływ drobnerowców i komunistów.

Rozłam w „Piąście”.

W Kołach Sejmowych krąży pogłoska, że w stronnictwie „Piast” — wśród sfer kierowniczych — istnieje tarcia i rozdziewiki. Wobec tego spodziewany jest rozłam w tem stronnictwie.

Posel Zamorski składa mandat.

Prasa warszawska donosi, że poseł Jan Zamorski, wybitny członek klubu Związku Ludowo Narodowego złoży w najbliższym czasie swój mandat poselski i ma objąć posadę profesora gimna-

zjum Marcinkowskiego w Poznaniu.

W rozmowie z przedstawicielami prasy poseł Zamorski oświadczył, że już od dłuższego czasu usunął się od czynnej pracy w stronnictwie, które jego zdaniem, jest owładnięte niemocą czynu i brakiem decyzji.

„Nie mogę się zgodzić na to — oświadczył poseł Zamorski — aby rola moja jak obecna mego stronnictwa ograniczała się jedynie do „zajmowania stanowiska wobec wytworzonej sytuacji“. Ja chciałem, aby stronnictwo samo wytwarzało sytuację, a ponieważ nie jestem ślamazarną babą, przeto zupełnie wycofuję się z życia politycznego i wracam do mego profesorskiego zawodu.

Czy wolno dzisiaj prawemu obywatelowi lekceważyć sprawy narodowe?

Dnie przełomowe, jakie przeżywamy, pełne są czarnych chmur, skłębionych na horyzoncie życia polskiego. „Kurjer Warszawski” tak je krótko wylicza.

„Granice naszego państwa zagrożone, społeczeństwo rozdarte na wrogie obozy, w wojsku, które ma bronić Polski przed inwazją, niema jedności. Nasza krótkowzroczność nie zdaje sobie sprawy jak dalece obniżyła się powaga Polski i jak wypływały jej sztandary, co mówią o nas, nie tylko we wrogiej nam prasie jak niemiecka, nie tylko w niechętnej jak angielska, ale nawet w przyjaznej, jak francuska i włoska. Rzadkie głosy życzliwe, które wyławiają albo zdobywają nasze

biura prasowe, nie pokrywają chłodu ujemnych sądów o Polsce.

Kto czyta uważnie pisma zagraniczne tego nie może nie uderzyć, że coraz częściej mówi się dzisiaj, że Polska zakrojona została na zbyt wielką skalę, że jej siły i środki nie wystarczają na potrzeby i cele tak obszernego państwa i coraz powszedniejszą staje się dyskusja o „kurytarzu” pomorskim, jako obiekcie spornym, którego likwidacja wzmocniłaby szanse pokoju europejskiego. Strach pomyśleć, że gdyby wznowiona została wojna domowa i wojska niemieckie „zaniepokojone o całość Rzeszy”, wkroczyły na terytorjum Polski, nie wywołałoby to w pewnych państwach zbyt niego oburzenia...”

A do walki domowej prą coraz silniej radykalne stronnictwa chłopskie, zbolszewiczyły wschód mający w łonie narodu pomocników w niektórych żydach i socjalistach.

GDZIE SZUKAĆ RATUNKU?

Wiele jest przyczyn rozstroju, które trzeba usunąć. Wadliwa Konstytucja, ordynacja wyborcza i t. d. Prof. Komarnicki z uniw. wileńskiego, w „Echu warszawskim” jednak zauważa:

„Wszelkie środki naprawy Rzeczypospolitej będą chybione i będą miały tylko bardzo ograniczone znaczenie, o ile nie nastąpi organizacja naszych stronnictw, ożywienie ich nowym duchem — oto najistotniejsza część zagadnienia naprawy Rzeczypospolitej“.

Reorganizacja stronnictw wskazuje, to reorganizacja idei, przekonań, to reforma ducha. Trzeba na to jednak nie tylko programu, ale i... ludzi.

St. Kaczorowski.

Zawiedziona miłość.

Wiesz, Zochno, zastanawiam się nad tem, czy powiedzieć mamusi o panu Zygmuncie, czy też jeszcze poczekać. Jestem niespokojna, bo trzymając to w tajemnicy, mam wrażenie, że robię coś złego, coś takiego, czego samodzielnie robić nie powinnam. Jestem wprawdzie pełnoletnią i, zdaje mi się, dość rozumną, ale brak mi doświadczenia życiowego i to mnie właśnie skłania do zwierzenia się przed mamusią.

— Naturalnie, że powiedz, wszak on bywa u was, więc nie masz powodu krępować się. Przypuszczam, że twoją mamu-

się ucieszy ta wiadomość. Pan Zygmunt jest przecież człowiekiem dobrze ułożonym i — o ile słyszałam — dość zamożnym, więc jest dla ciebie karjera.

— Masz słuszną rację, Zochno — bo i ja widzę w nim szczęśliwą przyszłość. Martwi mnie jednak to, że nie jest on ze mną szczery, bo ilekroć razy pytałam go po co przyjechał do takiej głuchej wsi, mając własny majątek ziemski, zbywał mnie tylko półsłówkami i zaraz zmieniał temat rozmowy.

— Ach, nie dopatruj się w tem złego — wiesz przecież, że maluje, więc jest artystą, a artyści to są czasem dziwni ludzie i częstokroć tam, gdzie my nic nie widzimy, oni widzą piękno. Dla nas nasza wioska

Po przełomie.

Rzeczpospolita Polska wystawiona była na groźną w skutkach próbę dziejową. Bolesne wydarzenia majowe poruszyły wszystkich i omal nie zburzyły całkowitego dorobku bytu konstytucyjnego Państwa. Nie czas jednak ku temu, — by poruszać i jętrzyć bliźniące się rany, zadane bezprzykładną w dziejach zachłannością samolubów i partyjnictwem suwerenów. Sądzić bowiem wypadki dziejowe, może tylko historia, ta prawdziwa Mistrzyni życia.

Historia złowrogiej przeszłości i długoletniej niewoli, winna była chyba dostatecznie nas pouczyć o skutkach warcholstwa — i niezgody. —

W obecnej dobie nakazem sumienia i praworządności każdego obywatela polskiego w stosunku do swego Kraju, w którym pracuje i zdobywa środki utrzymania dla siebie i rodziny, winna być conajmniejta bezwzględna lojalność obywatelska w wykonaniu obowiązków obywatelskich z punktu widzenia państwowego i społecznego, dla ogólnego dobra Rzeczypospolitej. —

Gdybyśmy się postarali sumiennie ująć wykonywanie tych obowiązków z powyższego punktu widzenia i wcielać w życie w całej pełni, a przytem harmonijnie, to wówczas siłami własnego narodu zapewnić moglibyśmy nietylko dobrobyt w Kraju, ale i należne znaczenie Polski w Europie.

Chcąc podnieść to bogactwo kraju i wzmocnić poderwany autorytet i powagę Państwa, musimy to uszlachetnić zgodną twórczą pracą ze samozaparciem się siebie, do której wzywa nas wszystkich, niestety zapominany, silny głos orędzia Prezydenta - patrioty Stanisława Wojciechowskiego z 20 grudnia 1922 r. Ten wielki i gorący patriota o świetlanej duszy i niezłomnego charakteru, miłujący swój kraj w ucziwej i zgodnej pracy, powiedział:

„W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej wołam do Was obywatele: składajcie się do zgody w sprawach dobra powszechnego, ona jest pierwszym warunkiem wiernego wykonywania Ustawy Konstytucyjnej, uzdrowienia życia gospodarczego kraju i wychowania obywateli, godnych imienia polskiego”. —

Słowa te, — to drogocenne perły, to balsam na zbolełe rany. One przynajmniej w dobie obecnej niechaj nas ożywią i zachęcą do poświęcenia i umiłowania zgodnej pracy, która jedynie nam zapewnić może tryumf idei ogólnego dobrobytu i potęgi Rzeczypospolitej.

Dziejowe wypadki zbudziły zrozumienie w całym społeczeństwie koniecznej potrzeby w kraju silnej władzy, złożonej w mocne i czyste dłonie. To też wybór przez Zgromadzenie Narodowe na Prezydenta Rzeczypospolitej profesora Doktora Ignacego Mościckiego, znakomitego uczonego, męża wielkiej pracy i zasług na polu nauki, powitano z wielką ulgą, jak wschodzące słońce lepszego jutra. Wybór ten oczywiście daje rękojmię dla normalizacji stosunków zarówno wewnątrz, — jak i zewnątrz politycznych Polski. Jednakże ku temu trzeba się zdobyć na niezmiernie energiczny i twórczy wysiłek — pracy, pracy i jeszcze raz pracy we wszystkich dziedzinach życia państwowego i społecznego, należy pamiętać, że jesteśmy otoczeni zawistnymi sąsiadami, wrogo patrzącymi na wzrastające ciągle znaczenie Polski. Upadek Polski, lub Jej chwilowa niemoc zaostreza wilcze apetyty naszych „miłych” sąsiadów, by w stosownej chwili wywołać wojnę odwetową w celach zaborczych.

To też racja stanu wymaga od nas, byśmy przyjęli metody naszych sojuszników z nad Sekwany, Francuzów, którzy w 1919 r. wołali, że chcą pracować intensywnie i zgodnie tak długo, jak im się podoba; mówili że,

jest niby nudna, a jemu coś się tu podoba, Mówił mi kiedyś, że nasza wioska jest bardzo malownicza i gdyby mu tylko fortuna pozwoliła, chętnieby się tu osiedlił.

— Być może, że ja go mało znam i niesłusznie posądzam o nieszczerść. Nie wiem. Przyznać jednak muszę, że i on ma swoje „ale” które mi się trochę nie podoba, ale mimo to kocham go, kocham i bardzo kocham.

Na tem przyjaciółki zakończyły analizę upodobań pana Zygmunta, który właśnie zdążył do białego dworku odwiedzić Hankę.

Rozkochane jej oczy już zdążyły uśmiechały się do niego i serce silniej bić poczęło, bo przecież szedł Zygmunt, ten drogi, kochany nad życie. On pierwszy wskrzesił

w niej uczucie, którego dotąd nigdy nie znała; on ją nauczył marzyć i wskazał jej drogę do szczęścia.

Po chwili na werendę wszedł pan Zygmunt, wysoki i szczupły mężczyzna, z twarzą opaloną i starannie wygoloną, ale niezbyt inteligentną. Był, brzydki, ale miał w sobie coś tak przyciągającego, że zjednał sobie miłość Hanki. Przywitawszy się, oświadczył, że tylko na krótką chwilkę wstąpił, gdyż niema czasu.

— Ale proszę koniecznie przyjąć wieczorem, będziemy czekały na pana z herbatką. Może przyjedzie dzisiaj nasz kuzyn z sąsiedniego majątku, to uprzyjemni nam czas — ślicznie gra na skrzypcach.

— Ależ dobrze, dobrze, może nawet

przecież są wolnymi obywatelami i dowodzili, że ojcowie i dziadowie ich brali udział w rewolucji 1870 r. i utworzyli republikę, a prądziady, walcząc w końcu XVIII wieku, na sztańdarach, swych wypisali hasło wolności i zgodnej pracy dla dobra republiki, że hasło to i teraz panować musi w wolnym społeczeństwie, że ta zgodna praca całych pokoleń nie może iść na marne w imię ciasnej doktryny. Słowem krzyčeli: chcemy ugruntuwać i zabezpieczyć od wrogów wewnętrznych i zewnętrznych republikę i zapewnić dobrobyt w kraju; nie chcemy przymusowego lenistwa w ciągu szesnastu godzin na dobę.

Jeśli chcemy dobrobytu w naszej Ojczyźnie i ugruntuwania bytu państwowego, to pójdźmy wzorem siostrzycy naszej, Francji, z którą nas wiążą odwieczne węzły przyjaźni politycznej.

Im intensywniej pracować będziemy w głębokim zrozumieniu potrzeb kraju, im więcej energii zużyjemy dla zgodnej i twórczej pracy, tem pewniejsze zdobędziemy zyski na przyszłość.

Wszystkie kulturalne narody Europy uznały, iż zgodną twórczą pracą dokazać można cudów, że ten wysiłek jest jedyną podstawą wszelkiego bogactwa kraju.

Idźmy więc śladem narodów, przodują-

cych w pochodzie cywilizacji i kultury Europy, a pokonamy niezawodnie hydrę złą, które nas djabło przygniata. Zbudźmy w naszym łonie Tytana, co się zwie siłą gromady i jego mocą walczmy z hydrą lenistwa, sobkostwa, partyjnicwa, złodziejstwa i burzycielstwa. Pracujmy zgodnie wszyscy, bo wszyscy jesteśmy dziećmi wielkiego Narodu zmartwychwstałej Polski, na nas wszystkich, bez różnicy przekonań, ciąży jeden obowiązek. O przyszłości naszego Narodu i Ojczyzny, Jej istnieniu Jej mocy decyduje nie garść partyjników i samolubów o niskim poziomie moralnym, a wszystkie warstwy od najniższych do najwyższych. Mały na pozór pyłek, gdy się z milionowych siedzib poruszy, dusi człowieka i częstokroć zniewala do ustąpienia z miejsca panowania swego.

I my pokonamy przeciwności losu doby obecnej, gdy wystąpimy wszyscy łącznie od magnata do robotnika z wiarą w zwycięstwo uczciwej i twórczej pracy nad uzdrowieniem życia gospodarczego naszej Ojczyzny.

Pozyskać tę siłę i wiarę całego społeczeństwa dla tego wielkiego dzieła odrodzenia Ojczyzny jest to wygrzebać z popieliska iskry djamentowe dla Niej i dobra ludzkości. —

Wiktoria Fokcińska.

Oj te podatki, podatki!

Przedewszystkiem trzeba abyśmy uprzytomnili sobie wszyscy i zrozumieli że to jest podatek wogóle i na co on jest potrzebny.

Otóż podatek jest to opłata poszczególnych obywateli na wspólne potrzeby wszystkich obywateli danego społeczeństwa.

Opodatkowanie się jednostek na wspólny cel jest tak stare, że bodaj uczeni nie

znają daty kiedy powstało. Boć i teraz są dzikie plemiona, które jeszcze pieniądza nie znają, a już płacą haracz w naturze na rzecz swego wodza rządzącego. Tak też było przed tysiącami lat, jak tylko ludzie zaczęli wychodzić, ze stanu dzikiego jaskiniowca i żyć gromadami, lub dużemi rodzinami.

Pierwotnie płacono haracz-podatek na

nikt nie grać, i też nam będzie przyjemnie — odpowiedział zadowolony pan Zygmunt.

Hanka postanowiła ostatecznie powiedzieć matce o swoich uczuciach dla Zygmunta. Poszła do stołowego pokoju, gdzie zastała ją, przy robótce. Zastanowiła się chwilę, poczem zaczęła przyciszonym głosem mówić:

— Chciałam dzisiaj mamusi coś dobrego powiedzieć, ale nie wiem jak mamusia to przyjmie.

— Mów, córuniu, słucham.

— Chciałam powiedzieć, że... bardzo myślę o panu Zygmuncie, bo on taki dobry, taki szlachetny, że naprawdę nie wiem już, jak go nazwać, jak mówić o nim. Mam

już skończonych lat dziewiętnaście, więc chciałabym — o ile mamusia pozwoli — wyjść za mąż. W panu Zygmuncie widzę swoją, szczęśliwą przyszłość, a i on przypuszczam będzie ze mnie zadowolony. Wiem, że mamusi się podoba, bo słyszałam od pani Wirskiej, że mamusia nie miałaby nic przeciwko temu gdyby...

— Owszem, podoba mi się i istotnie chciałabym abyście się połączyli, ale za krótko znamy go, aby już myśleć o małżeństwie. Jesteś entuzjastką i idziesz tylko za głosem serca, a to jeszcze nie wszystko. Trzeba się nietylko sercem, ale i rozumem powodować. Nie znamy jego rodziny, nie mamy pewności czy ma on istotnie swój własny majątek i czy mógłby ci dać utrzy-

rzecz swego patriarchy i wodza, któren, pełniąc obowiązki rządcy plemienia, nie miał czasu pracować na wyżywienie siebie i na swoje potrzeby, więc całe plemię czy liczna rodzina składali się na niego. Był to pierwszy, przypuszczam podatek na świecie. Z czasem jak rodziny patryarchalne jednej rasy ludzkiej, dla wspólnej przed wrogami obrony, musiały się łączyć w liczniejsze plemiona, kiedy te plemiona musiały staczać walki o byt z sąsiednimi plemionami, musiały utrzymać stale lub czasowo wojska, które wojując, musiały się żywić

ze składek tych jednostek plemienia, które nie wojowały, a którzy z tej obrony korzystali. Płacono więc na ten cel tak zwane u słowian obroki lub grzywny. A zawsze i wszędzie było tak, że płacił tylko ten, któren miał z czego i czem płacić, ten zaś któren nie miał nie płacił i często z tego powodu szedł w niewolę. A ściągano te daniny bardzo bezwzględnie i surowo, nieraz z okrucieństwem i nie zawsze sprawiedliwie. Nawet przeważnie niesprawiedliwie.

(d. c. n.).

Kongres jakiego świat nie widział.

W dniu 20 czerwca odbyło się w Chicago uroczyste otwarcie kongresu eucharystycznego.

We wszystkich kościołach odprawiono solenne nabożeństwa, podczas których do komunji św. przystąpiło przeszło milion wiernych.

W nabożeństwach brało udział 800 księży 250 biskupów i 12 kardynałów reprezentujących wszystkie narody świata katolickiego.

W niedzielę, w Chicago, z okazji otwarcia kongresu eucharystycznego, przeszło milion katolików przyjęło komunję św.

Przyjmując delegację polską na kongres eucharystyczny legat papieski kardynał Bonsano udzielił błogosławieństwa apostołskiego dla narodu polskiego i podkreślił szczególne uczucia, jakie Ojciec św. żywi dla Polski, mając w pamięci, że Polska

słusznie zażywa opinii „Polonia Semper fidelis“.

Arcybiskup Chicago kardynał Mundelain wyraził w rozmowie z delegatami polskimi dużo sympatii dla Polaków i dla spraw polskich.

Podczas otwarcia pierwszego posiedzenia kongresu eucharystycznego w stadjonie chicagowskim tylko 250 tysięcy osób zostało dopuszczonych do wnętrza. Tłumy, które nie mogły otrzymać biletów wstępu, usiłowały wtargnąć do stadionu w chwili, kiedy **chór 60 000 dzieci** rozpoczął śpiewy.

Dzień kobiet w Chicago.

Drugi dzień kongresu eucharystycznego poświęcony był obradom kobiet. W parku Granta zgromadziło się **125 tysięcy kobiet**. Mężczyzn było tylko 5 tysięcy. Chór kobiecy, bio-

racę udział w uroczystości składał się z 15 tysięcy kobiet.

W ostatnim dniu kongresu eucharystycznego odbyła się wielka procesja do Mundelain, gdzie znajduje się seminarjum duchowne. W procesji wzięło udział ok 800,000 ludzi. Podczas procesji nastąpiło oberwanie chmury i spadł silny grad. Z powodu ścisku i zdenerwowania zemdało kilkaset osób, w drodze powrotnej zaś z powodu krótkiego spiecia nastąpiła przerwa komunikacji kolei elektrycznej. Powstał nieopisany ścisk. Dworzec obległo przeszło 200,000 osób. W ścisku wiele osób zostało zranionych.

Kongres zamknęto Mszą uroczystą, odprawioną przez delegata papieskiego w Mundelain pod Chicago wobec 750,000 wiernych.

Po nabożeństwie odbyła się procesja, w której udział brało przeszło 2,006 księży.

manie do jakiego w domu przywykłaś, o tem trzeba pamiętać bo to są podwaliny.

— Ależ mamusiul! czy on mógłby nas okłamywać. Z oczu jego taka bije szczerść, że każde słowo jego, to świętość dla mnie, Zresztą przyznam się, że kocham go i gdyby był nawet najbiedniejszym człowiekiem, pójdę z nim przez życie. Tam jest prawdziwe szczęście, gdzie jest miłość, a nie pieniądze. Jeżeli więc m. musia pragnie mojego szczęścia, to niechaj przychyli się do mojej prośby i przyjmie pana Zygmunta.

— Dobrze, córuniu, postąpię tak, jak zechcesz, bo pragnę twojego szczęścia. Szczęście jest tam, gdzie je człowiek widzi.

Hanka nie posiadała się z radości, z powodu zgody matki na jej związek

z Zygmuntem. Czuła się tak szczęśliwą, że klękawszy przed matką, całowała jej ręce i dziękowała ze łzami w oczach. Uradowana pobięła do przyległego saloniku, gdzie na ścianie wisiał autoportret Zygmunta. Teraz więcej niż kiedykolwiek przyglądała mu się; zdawało jej się, że jest ładniejszy i lepszy, że ją jeszcze więcej kocha. Czemu on nie uśmiecha się do mnie — myślała sobie — i nie przytuli mnie do siebie. Pogroziła mu paluszkami i wyszła z pokoju, udając się do oranżerii po kwiaty. Spory kawałek drogi, dzielący dworek od oranżerii, przebiegła tak szybko, że sama się temu dziwiła. Spotkawszy ogrodnika zawołała doniosłym głosem:

— Panie ogrodniku, proszę mi urwać

Ze Świata.

Kataklizm trzęsienia ziemi.

Trzęsienie ziemi na wyspach greckich wyrządziło ogromne szkody.

Na wyspie Radas jest 2000 domów zniszczonych, na Krecie wybuchły pożary.

Uszkodzony został także kanał Suezki z powodu podmorskiego trzęsienia ziemi.

W Jerozolimie trzęsienie wyrządziło ogromne szkody.

W miastach egipskich wybuchła wśród ludności niesłychana panika, szczególnie w Port Said, gdzie trzęsienie ziemi odczuto najwięcej.

Rozruchy w Indjach.

Zaburzenia w Indjach stłumione przed kilku tygodniami wybuchły ponownie. Niektóre pułki wojsk krajowych wypowiedziały posłuszeństwo. Rząd angielski usiłuje stłumić powstanie.

Krwawe powstanie na Ukrainie.

Ruch powstańczy wybuchł ponownie w okolicach Kamieńca Podolskiego, gdzie ataman Zgóra terroryzuje miejscowych komunistów.

W okręgu stacji Romodon działa oddział jazdy Mołota.

Kilkuset partyzantów zgromadzonych w punktach Pryłuskim i Piratińskim rozrzucają

ulotki, w których wzywają ludność do powstania.

Kłęska burz i powodzi.

Powodzie ogarniają w Niemczech całe przestrzenie. Dorzecza, Łaby, Odry i Wezery całe pod wodą. W pobliżu Wittenbergji, z powodu zerwanej tamy na Łabie, 19,000 morgów ziemi zostało zalane, okolice Berlina około Pezdamu stoją pod wodą.

W Berlinie 266 tysięcy bezrobotnych.

W Serbji burze i wylewy spowodowały wielką kłęskę, grożącą głodem ludzkości.

Rewolucja w Grecji.

Z Aten donoszą, że ruch rewolucyjny w Grecji przybiera coraz większe rozmiary. Aresztowanie wybitnych osobistości politycznych jest na porządku dziennym.

Skutki strajku w Anglii.

Strajk wyrządził straszne straty. Wiele pieców metalurgicznych musiano zagasić. Anglja traci wskutek tego do 15,000 ton stali tygodniowo. Klienci przenoszą swe zamówienia do Niemiec i Luxemburga.

W Meksyku w skutek gwałtownego wylewu rzeki zupełnie zniszczone zostało miasto Leon, 1000 ludzi padło ofiarą katastrofy.

W Portugalji gen. Costa wkroczył do Lizbony na czele swoich oddziałów i wezwał premiera do ustąpienia, objął prezesurę gabinetu, ustanowił triumwirat dla ministerjów. W całym mieście spokój.

Dżuma nad Wołgą.

W okręgach południowo-wschodnich w stepach kirgizkich nad Wołgą i w kraju Uralskim wybuchła epidemia dżumy. Główne źródło zarazy znajduje się na lewym brzegu Wołgi w odległości 120 wiorst od Astrachania. Zaraza, przeniesiona przez myszy polne, szerzy się gwałtownie. Dotąd stwierdzono śmierć 40 osób.

„Konfiskaty“ sowieckich dygnitarzy.

Podczas dokonywania remontu w mieszkaniu zmarłego byłego szefa milicji gub. Moskiewskiej przypadkowo wykryto w ścianie zamurowany skarb, składający się wyłącznie ze złota i drogich kamieni. Samych brylantów w skarbie było przeszło 250 karatów.

Zmarły był czynnym członkiem partji komunistycznej i w swoim czasie przewodniczył w komisji, zajętej konfiskatą kosztowności cierkiewnych.

dużo, dużo kwiatów, bo dzisiaj... Zaczekam tutaj i sama kwiaty zabiorę:

— Dobrze, proszę panienki, — odpowiedział zakłopotany ogrodnik — zaraz przyjdzie chłopiec, to mi pomoże.

— A dokąd poszedł?

— Tam w szkole jakiś pan, ten co to do dworu przychodzi, ma tam coś gadać, więc posłałem chłopca żeby posłuchał.

— W takim razie proszę mi kwiaty przysłać — rzekła poważnie Hanka — poczem wolnym krokiem udała się do domu.

Nagle zauważyła w bramie parkowej postać Komisarza policji, wypytującego o coś stróża podwórzowego, który właśnie wskazywał ręką Hanke. Hanka tymczasem

weszła na werendę, dokąd zbliżał się Komisarz.

— Czy mam przyjemność mówić z panią dziedziczką? — zapytał basowym głosem Komisarz, salutując.

— Jestem jej córką. A w jakiej pan sprawie przyszedł, panie Komisarzu? — zapytała wystraszona.

— Proszę się mnie nie bać, bo przyszedłem tylko z prośbą do szanownej pani. Chciałem prosić o podwodę do miasta, bo aresztowaliśmy tutaj pewnego „gagatka“, którego dawno już władze poszukują. Muszę go zaraz odwieźć do miasta.

— A któż to taki ten „gagatek“?

— Jakiś Jerzy Korczak pseudo Zygmunt Szaniawski.

Z Polski.

Wszechpolski zjazd rzemieślniczy w Warszawie.

W d. 27 czerwca rozpoczął obrady Zjazd delegatów organizacji rzemieślników chrześcijan. Obecnie było 400 delegatów z 300 miast wszystkich dzielnic Polski.

Na intencję pomyślności obrad odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele O. O. Bernardynów w obecności licznych delegatów i przedstawicieli cechów ze sztandarami.

Obrady rozpoczęły się w Rursie Obywatelskiej. Otworzył posiedzenie prezes Cechu T-wa Rzemieślniczego pos. Rudnicki, a potem przewodniczył obradom. Po przemówieniach powitalnych. Zjazd wysłuchał interesujących referatów posłów:

Wierzbickiego, Ilskiego i Łazewskiego.

P. Wierzbicki na temat: „Zasady gospodarstwa narodowego w Polsce” udawadniał, że rozwój rzemiosła nie może być traktowany w oderwaniu od całości życia gospodarczego i uzależniony jest od poprawy bytu wielkiego odbiorcy — rolnika.

P. Ilski w referacie swym zastanawiał się jak przeciwstawić upadkowi warsztatów rzemieślniczych.

O odbudowie kredytu mówił poseł Łazewski.

Socjał — komuniści i „Strzelec” w Inowrocławiu usiłovali rozbroić policję.

Od dłuższego czasu socjaliści w Inowrocławiu (Poznańskie) działający w ścisłym kontakcie z komunistami, prowadzili akcję przygotowawczą do zamachu.

W ostatnich czasach odbyło się szereg wieców na których podburzano ludność, głównie przeciwko policji. Agitowano także usilnie w fabrykach, rozrzucano ulotki, odezwy etc. Wreszcie, gdy zdaniem przywódców, nastrój mas dojrzał do „czynu”, ułożono dokładny plan zamachu, rozdzielono starannie i rozgraniczono role, a w końcu ustalono datę. Tu decydującym okazał się wzgląd, że w niedzielę wszystkie miejscowe organizacje narodowe przysposobienia wojskowego, wyruszyły za miasto do strzelnicy, odległej o kilka kilometrów na ćwiczenia strzeleckie.

Najprzód zwołano pod egidą P.P.S. wiec poczem sformowano pochód, liczący około 800 osób, który miał udać się na rynek miejski. Ponieważ manifestanci nie mieli pozwolenia władz na tego rodzaju imprezy, policja zamknęła wyloty ulic, prowadzące do rynku.

Tymczasem manifestanci w myśl zgóry ułożonego planu

podzielili się na grupy. Jedna grupa dość znaczna, złożona w części z miejscowych strzelców udała się za miasto w kierunku strzelnicy, gdzie drogą pewnego sprytnie obmyślonego podstępu miała rozbroić znajdujące się tam organizacje narodowe. Druga grupa złożona z luźnych gromadek ludzi, miała ruszyć główną ulicą prowadzącą na rynek, aby zwrócić na siebie uwagę policji i w tę stronę ściągnąć główne siły policyjne. Gros sił manifestantów udało się bocznymi ulicami na rynek. U wylotu jednej z nich tłum manifestantów napotkał kordon policyjny, złożony z 6 ludzi. Na komendę przywódców tłum ruszył do ataku i wkrótce policjantów rozbroił. Nad wziętymi do niewoli znęcano się w ten sposób, że po zlikwidowaniu zająć wszystkich w stanie ciężkim odwieziono do szpitala. Zdawało się na chwilę, że banda socjał. — komunistyczna odnieść zwycięstwo. Na szczęście mały oddziałek policji na rynku pod dowództwem aspiranta Biczysko, zorientował jak sytuacja jest krytyczna. Gdyż rozzułchwalona banda nacierała dalej a z tłumów prócz okrzyków posuwały się wkrótce kule, policjanci dali salwę. W ciągu kilku sekund plac „boju” opu

Hanka zbladła. Po chwili dopiero zawołała spazmatycznym głosem. To być nie może!... On, Zygmunt, aresztowany!...

— Tak, szanowna pani, to zawodowy komunista i oszust, który dużo złego naszemu krajowi wyrządził.

Hanka na pół przytomna, opuściła werendę, nie dając komisarzowi żadnej odpowiedzi. Wbiegła do saloniku, gdzie usiadłszy w fotelu, bezmyślnie patrzyła na portret Zygmunta. O ile przed chwilą była nim zachwycona, o tyle teraz Zygmunt wydawał jej się brzydkim i odtrącającym; zdawało jej się, że na twarzy jego widzi ironiczny uśmiech, szydzący z niej. Hanka długo jeszcze siedziała w salonie i staczała z sobą walkę, gdy nagle ujrzała przed sobą

postać matki, która, objawszy jej ramiona, rzekła przyciszonym głosem:

— Nie rozpaczaj córuniu, bo łzy twoje nie naprawią tego, co się stało. Cierpienia twoje, to jeden z krzyżyków, jakie Bóg zsyła na ludzi.

Hanka wciąż jeszcze milczała i zapłakanymi oczyma patrzyła na portret, dopiero po chwili z rezygnacją cicho zapytała matki:

— Mamusiu, czy warto żyć na świecie, skoro Bóg tak ciężko doświadcza?...

— Tak, córuniu, warto, bo cierpienie, to większy skarb dla duszy, niż wszelkie bogactwa.

Ciche łkanie Hanki przerywały, ledwie dosłyszalne słowa: podły... podły...

stoszał. Pozostały tylko ofiary w liczbie dwóch zabitych, ośmiu rannych.

Po zajęciach aresztowano głównych organizatorów zamachu, między inn. miejscowego przywódce Strzelca.

Na miejsce wypadku wyjechały władze bezpieczeństwa z Poznania.

Obywatelskie stanowisko kupiectwa polskiego.

Naczelna Rada Zrzeszeń Kupalectwa Polskiego wydała odezwę, w której m. in. czytamy:

Tylko zespolenie wszystkich grup społecznych i współdziałanie całego społeczeństwa z mocnymi, świadomym swych celów, posiadającym wyraźny program gospodarczy, a wyposażonym w szerokie pełnomocnictwa rządem — przyczynić się może do zapobieżenia katastrofie gospodarczej.

Za najkonieczniejsze uważają:

1) Zmianę Konstytucji w kierunku rozszerzenia uprawnień Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Rządu; 2) Ciała ustawodawcze winny mieć kontrolę nad działalnością rządu, natomiast musi być uniemożliwiona ingerencja ich, do działań władzy wykonawczej.

Tej działalności rządu towarzyszyć musi znaczny wysiłek podatkowy wszystkich sfer społeczeństwa.

Poglądy, zwłaszcza ostatni apel podatkowy — zupełnie słuszne. Czy jeno aby za pięknym słowem pójść odpowiednio piękne czyny?

Kłęska powodzi w Małopolsce

Ostatnie deszcze i spowodowane niemi wylewy wyrządziły na całym terenie województwa krakowskiego olbrzymie szkody, szczególnie ucierpiały powiaty: krakowski, tarnowski, pilzneński, wadowicki, bialski, żywiecki i gorlicki.

Wezbrane fale Wisły i dopływów zalały kilkadziesiąt domostw, unosząc kilkanaście domów mieszkalnych, uszkodzając mosty i przyczółki, zalewając pola, niszcząc grunta i unosząc skoszone siano.

W powiecie tarnowskim wezbrała rzeka Biała, dopływ Dunajca, o 4 mtr. ponad poziom. W samym mieście Tarnowie wylała rzeczka Wątok, zalewając

ogrody i sady. Z zagrożonych domów w Tarnowie przenoszono mieszkańców przy pomocy odziałów saperów przybyłych z Krakowa.

W powiecie pilzneńskim przenoszono ludność z 50 domów zagrożonych zalewem wody, która wdarła się na przestrzeni między miastami Pilzno — Tarnów.

Bardzo ucierpiał powiat wadowicki, wylała tam rzeka Skąła, uszkadzając drogę w Witawicach. Woda podmyła tor kolejowy między stacjami Spytkowice i Katowice. Ruch kolejowy na tym odcinku odbywa się z przesiadaniem.

W powiecie bialskim i żywieckim wylew Soły zniszczył drogę w Milówce i w Cześniku. Również został zniszczony gościniec od strony Kępy.

Najbardziej ucierpiał od zalewu powiat gorlicki, nad którym przeszła burza, połączona z oberwaniem się chmury. W niespełna trzy godziny wezbrały wszystkie rzeki i potoki, wyrządzając olbrzymie szkody. W Rzepiennikach zostało zalanych 80 domów z których woda kilkanaście uniosła.

W Moszczenicy zabrała woda siano z 50 morgów pola.

W Zagórzanach w majątku b. premiera Skrzyńskiego zostało zalanych 15 domostw. Woda zniszczyła pola na przestrzeni 75 morgów. W Siedliskach wylew ogarnął 25 morgów pola. W Rozenbarku — 50 morgów.

W Raclawicach — 30 domów, z których dwa spłynęły.

W Binorowie przeniesiono ludność z 10 domów. Woda zerwała tam dwa mosty. 60 morgów znajduje się pod wodą. Ogólne szkody wyrządzone przez burzę i powódź w pow. gorlickim sięgają miliona złotych.

Starostowie dotkniętych kłęską powodzi powiatów zwrócili się do władz centralnych z prośbą o pomoc dla ludności eksmitowanej z domów i dla poszkodowanych zalewem rolników.

2 miliony zł. kredytu dla rzemiosła.

Ministerstwo Skarbu przyznało 2 miliony zł. kredytu dla rzemiosła polskiego.

Z sumy tej milion zł. otrzyma b. zabór rosyjski, 600 tys.

zł. b. zabór austriacki i 400 tysięcy zł. b. zabór pruski.

Podziałem kredytów zajmie się Poczta Kasa Oszczędności. przy udziale delegata Ministerstwa Skarbu.

Miljony dolarów wpływają do Polski na rozbudowę miast.

Premjer Bartel prowadził w dalszym ciągu rokowania z przedstawicielami firmy amerykańskiej „Ullen i Co“, w sprawie dalszych kredytów dla miast polskich.

P. premjer stara się uzyskać warunki, aniżeli te, z jakimi była związana pożyczka poprzednia.

Chodzi o pożyczkę w wysokości kilku milionów.

Szczegółowe rokowania z przedstawicielami firmy „Ullen i Co“ przeprowadzą zainteresowani ministrowie: skarbu i robot publicznych.

Lista miast, które mają z tych kredytów korzystać, będzie ustalona w porozumieniu z rządem.

Rokowania mają być zakończone w najbliższych dniach.

Napad na probostwo w Ciężkowicach.

„Związek chłopski“ rozlepił tam w dn. 14. bm. plakaty, wzywające chłopów na poufne zebranie, aby jak głosiła odezwa — „wyrotowcy terazniejszego ustroju państwowego nie zastąpili nam drogi“. Na skutek tych prowokacyjnych ogłoszeń i szerzonej agitacji, zebrała się w Ciężkowicach późnym wieczorem gromada chłopów w liczbie 70—80 i pod wodzą Jacecentego Kramarczyka podeszła pod probostwo, aby dokonać tam rewizji w poszukiwaniu za bronią! Głoszono bowiem, że ks. Andrzej Mroczek ukrywa broń, aby dokonać przewrotu prawicowego! Policja rozpedziła tłum, a przeciw podżegaczom wdrożono dochodzenia. Smutniejsze wypadki mogą nastąpić, gdy lud nadal będzie słuchał różnych warcholów bandytów.

Z naszego województwa

Pożegnanie woj. Darowskiego przez urzędników Województwa.

W dniu 29 czerwca urzędnicy województwa z naczelnikami wydziałów żegnali opuszczającego Łódź p. wojew. L. Darowskiego, mianowanego wojewodą Krakowskim.

W imieniu urzędników żegnał p. wojewodę Darowskiego p. wicewojewoda Ossoliński podkreślając z całym uznaniem wybitnie obywatelskie wobec wszelkich poczynań stanowisko p. wojewody Darowskiego. Dla ogółu urzędniczego był on surowym ale sprawiedliwym zwierzchnikiem. W odpowiedzi zabrał głos p. wojewoda Darowski. Zaznaczył on że w okresie swej znużonej pracy na stanowisku wojewody łódzkiego stał zawsze na gruncie praworządności, pojmując swoją pracę jako wysiłek

dla dobra społeczeństwa. W poczynaniach swych nie kierował się nigdy pobudkami natury politycznej i partyjnej, stał ponad partjami. Wobec ostatnich wydarzeń politycznych, nie mógł inaczej postąpić, lecz tak tylko, jak postąpił, a to właśnie z uwagi na swą koncepcję praworządności. Mówiąc o stosunku miejscowej prasy do swej osoby wskazał p. wojewoda Darowski iż nie wszystkie jej organy występowały z krytyką ściśle rzeczową a były takie, jak np. „Łódzianin”, którego akcję można nazwać tylko podłością.

Po przemówieniu p. wojewoda Darowski pożegnał się serdecznie ze wszystkimi zebranymi urzędnikami.

Roboty publiczne w województwie łódzkim.

Województwo łódzkie otrzymało zawiadomienie o wyasygnowaniu dla okręgu łódzkiego 605,000 złotych tytułem pożyczki dla samorządów na prowadzenie robót inwestycyjnych celem zatrudnienia bezrobotnych.

Kwota ta podzielona jest w sposób następujący: Gmina m. Łodzi otrzymuje 300,000 złotych na prowadzenie robót kanalizacyjnych 100,000 złotych na roboty przygotowawcze dla budowy Gazowni, i 15,000 zł. na ro-

boty na drodze brzezińskiej. M. Pabjanice otrzymują 50,000 zł. Kalisz 30,000 złotych, Piotrków 30,000 zł, Zgierz 40,000; Zduńska Wola 20,000 zł, i Tomaszów 20,000 złotych. Kwoty te przeznaczone są na miesiąc czerwiec a wydane mają być tylko w miarę wykonanych robót i na zasadzie należytego zużycowania rat majowych. Przy robotach prowadzonych za te fundusze zatrudnieni być mają wyłącznie tylko tacy robotnicy, którzy pobierają zapomogę państwową.

Powodzie zagrażają zniszczeniem urodzajów.

Wskutek nadmiaru opadów atmosferycznych nad Woj. Łódzkim zawisła groźba klęski nieurodzajów. Ze wszystkich niemal powiatów woj. Łódzkiego nadchodzą do Urzędu Wojewódzkiego alarmujące wieści o zalaniu wodą wielkich obszarów. W jednym tylko powiecie Kolskim pod wodą znajduje się 43,000 morgów gruntów ornych i 22,500 morgów łąk. Katastrofalną sytuację w raporcie swym do województwa określił administrator majątku państwowego: „Bylica znajduje się w topieli, kartofle i buraki zaorałem, tra-

wy przepadły”. W związku z tem woj. Łódzkie wszczęło energiczną akcję. Do starostw rozesłano okólnik, aby stale i ściśle informowali województwo o sytuacji na podległych im terenach. Nie ulega kwestji, że jeżeli w najbliższych dniach pogoda się nie ustali to wojewódzki Komitet Pomocy Rolnikom będzie musiał pospieszyć z intensywną pomocą dotkniętym klęską deszczów.

Pomoc rządowa dla dotkniętych klęską.

Władze rządowe wyznaczyły 100,000 zł na kredyty dla rolni-

ków którzy ponieśli straty przez powodzie.

Suma ta rozdzielona została w sposób następujący: pow. łódzki 9,000 zł. pow. brzeziński 7,000 pow. kaliski 5,000 pow. kolski 10,000 pow. koniński 10,000 pow. łaski 10,000 pow. łęczycki 5,000 pow. piotrkowski 5,000 pow. radomskowski 8,000 pow. sieradzki 10,000 pow. słupecki 10,000 pow. wieluński 5,000 i pow. turecki 10,000 zł.

Już dziś na skutek meldunków Gminnych Komitetów Pomocy Rolnikom, powiatowe komitety zwracają się do województwa z prośbą o podwyższenie kredytu Województwo jednak na razie w tym względzie jest absolutnie bezsilne, gdyż wszystkie kredyty, przyznane przez władze centralne rozdzieliło pomiędzy powiaty. O sytuacji rolnej w województwie łódzkim Urząd Wojewódzki złożył odpowiedni memoriał władzom centralnym, w którym to memoriale podkreśla konieczność asygnowania dodatkowych kredytów, które byłyby rozdzielone między najbardziej potrzebujących rolników jesienią.

Ludzie bez pracy.

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa pracy w Łodzi (m. Łódź, powiaty: łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki, brzeziński) w dniu 26 czerwca 1926 r. było zarejestrowanych 60,288 bezrobotnych, w tym: w samej Łodzi — 45,548, Pabjanicach — 4,071 Zduńskiej — Woli — 1,175, Zgierzu — 3,426, Tomaszowie — Maz. 4,525; Ozorkowie — 591; Konstantynowie — 433; Aleksandrowie — 63; Rudzie — Pabjanickiej — 456.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 51,826 bezrobotnych. W tym 6,276 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia i 45,550 bezrobotnych zasiłki doraźne ze Skarbu Państwa, w samej Łodzi pobierało 40,840 bezrobotnych zasiłki: 5,496 z Funduszu Bezrobocia i 35,344 ze Skarbu Państwa.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie P. U. P. P. w Łodzi 315 bezrobotnych, otrzymało pracę 550 robotników, wy-

Kogo D. O. K. Łódź powołuje w roku bieżącym na ćwiczenia.

DOK., Łódź ostatecznie uzgodniło plan powołania na ćwiczenia rezerwistów i oficerów rezerwy zamieszkałych na terenie Łodzi i województwa.

Ćwiczenia Rezerwistów.

W terminie od d. 30 sierpnia r. b. do 25 września r. b. odbędą się ćwiczenia rezerwistów rocz. 1899 i 1900 kat. „A”, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli przepisanych ćwiczeń w roku 1925.

Powołaniu na ćwiczenia nie podlegają tylko ci z pośród rezerwistów 1899 i 1900; a) którym w roku 1925 odroczono odbycie przepisanych ćwiczeń do następnego roku (1926), b) którzy w czasie trwania ćwiczeń zostali zwolnieni z szeregow na wniosek lekarza, a którym postępowanie rewizyjne nie zmieniło kat. „A” na inną, c) rezerwiści marynarki wojennej (morskiej i rzecznej).

Zgłoszenie się rezerwistów leży w ich własnym interesie, gdyż w razie nieustalenia miejsca zamieszkania, ulegną karze aresztu do 6 tygodni oraz karze grzywny do 500 złotych, jeżeli z braku adresu nie będzie im można doręczyć kart powołania na ćwiczenia.

Powołanie na ćwiczenia oficerów.

W roku bieżącym powołani zostają na ćwiczenia oficerów

słano do pracy 250 robotników.

Urząd rozporządza 44 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

rezerwy i podchorążych urodzeni w roku 1895 i 1901. Powołane zostały kategorie „A” „C” i „D”, przyczem urodzeni w roku 1901 odbędą 6 cio tygodniowe ćwiczenia, urodzeni zaś w roku 1895 8-mio tygodniowe ćwiczenia. Podchorążowie odbędą 4-ro tygodniowe ćwiczenia.

Wszyscy oficerowie otrzymają karty powołania, do których będzie dołączony bilet kolejowy. Kto nie otrzyma wspomnianej karty, winien się po nią zgłosić do P. K. U.

Oficerowie którzy z ważnych powodów pragnęliby przesunięcia terminu ćwiczeń, winni użyć przesunięcia to przed terminem ćwiczeń. Podania nadesłane po terminie uwzględniane nie będą. Zaniesienie się do rozkazu grożą surowe kary.

Powołanie nauczycieli.

W roku bieżącym zostaną powołani na 8-mio tygodniowe wyszkolenie wojskowe w terminie od 5 lipca do 26 sierpnia nauczyciele publicznych szkół powszechnych rocznika 1901, 1902, 1903, zaliczeni do rezerwy na podstawie art. 111 ustawy o Powsz. Ob. Sł. Wojsk. z dnia 23 maja 1924 roku wzgl. na podstawie art 70 Tymczasowej Ustawy o Powszechnym Ob. Sł. Wojskowej. Karty powołania otrzymają ci nauczyciele z końcem bieżącego i początkiem przyszłego tygodnia.

Złot Harcerstwa Łódzkiego.

W dniach od 2 do 15 lipca odbędzie się w pobliżu Tomaszowa Maz. zlot harcerki terenu woj. łódzkiego.

W zlocie powyższym biorą udział harcerki łódzkie w liczbie około 150.

Podczas zlotu odbędzie się szereg konkursów i zawodów, które będą miały za zadanie wykazanie poziomu pracy w poszczególnych ośrodkach i drużynach, oraz ustalenie kolejności drużyn według ilości otrzymanych punktów.

Jak się dowiadujemy drużyny łódzkie mają wielkie szanse na zajęcie czołowych miejsc.

Miasto --- ogród pod Łodzią.

Wieś Będoń w Stadjum Rozwoju.

Obywatelskie poczynania mieszkańców i proboszcza parafji.

Będoń, ten tak bardzo dawniej apoteozowany przez Łódzian, spragnionych zdrowego oddechu i godziwej zabawy, staje dziś do konkursu z najlepszymi miejscowościami Polski.

Mieszkańcy Będonia (stacja Andrzejów) ze swym proboszczem ks. Świetlińskim na czele dla rodaków przysposabiają letniska, gdzieby każdy, kto pragnie poratować lub zachować zdrowie, mógł znaleźć mieszkanie, lub urządzić się w pensjonacie dobrze, wygodnie i niedrogo.

Obecność wznoszącego się domu ludowego z olbrzymią salą, gdzie można będzie obok pożytecznych atrakcyj umysłowych znaleźć też i muzykę, wesołą zabawę, kino, pisma, cały szereg sportowych urządzeń i ambulatorjum dla chorych, da możliwość całkowitego zadowolenia i uniknięcia rozpalonych murów miasta przez całe lato.

Byłoby pożądanem, żeby placówka ta mogła odpowiedzieć wymaganiom wybrednej publiczności i żebyśmy mogli mieć pod bokiem — miasto - ogród

Parafianie będońscy przyrzekli po sąsiedzku z Gąlkówkiem unikać żydów a jeśli będą musieli wynajmować mieszkania nie chrześcijanom to 25 proc. pobranej należności ofiarowują na budowę nowego kościoła w Będoniu.

Ulgi wojskowe dla uczniów.

Władze wojskowe komunikują nam, że uczniowie klas wyższych szkół średnich, którzy już ukończyli 23 lata, mogą uzyskać odroczenie służby wojskowej do 1 lipca 1927 roku.

Uczniowie ci winni złożyć do PKU., podania z deklaracją do półrocznej służby po ukończeniu szkoły.

Podwyższenie opłat telegraficznych.

Dyrekcja poczt i telegrafów podwyższyła ekwiwalent złotego polskiego w stosunku do franka złotego z dotychczasowej wysokości 1,80 do 1,90.

Wskutek tego opłaty pobierane przy wysyłaniu telegramów zagranicę nieco wzrosły.

Stan pracy w Zgierzu i Pabjanicach znacznie się pogorszył

W dziale welnianym zwłaszcza redukcja szczególnie daje się we znaki. Pogorszenie sytuacji w Zgierzu nastąpiło wobec konieczności ograniczenia robót inwestycyjnych, przy których Magistrat zatrudniał około 700 osób. W Pabjanicach zatrudniono ok. 600 osób przy plantacjach, porządkowaniu ulic, remoncie toru tramwajowego. Położenie jest tem straszniejsze, iż obecny stan rzeczy narazie nie ulegnie żadnej zmianie a poprawa sytuacji spodziewana jest dopiero w sierpniu.